

Revidert og oppdatert april 2022

Bestandsplan for Hedalen sør elgforvaltning Planperiode: 2022 - 2026

Følgende jaktfelt er tilsluttet Hedalen Sør
elgforvaltningsområde:

Feskjiåsen nord, Feskjiåsen sør, Middagsknatten,
Fossholtmarka,
Storrustemarka, Landsendlia, Vidalen/Goplerud jaktlag,
Skarlia

Området er organisert som ett forvaltningsområde.

1. Områdebeskrivelse

Følgende elgvald inngår i et samarbeid om elgforvaltninga: Feskjiåsen nord, Feskjiåsen sør, Middagsknatten, Fossholtmarka, Storrustemarka, Landsendlia, Vidalen/Goplerud jaktlag og Skarlia. Disse valda inngår som jaktfelt innenfor forvaltningsområdet. Forvaltningsområdets avgrensning er som vist på kartet nedenfor.

Planen gjelder i perioden 2022- 2026.

Områdets navn: Hedalen Sør elgforvaltningsområde.

Totalt tellende areal: ca 64.200 daa

Kontaktperson for området: Lederen i styret for området.

Jaktfeltene innen forvaltningsområdet er hver for seg selvstendige enheter. Grensene mellom feltene skal respekteres. De enkelte jaktfelt kan bli enige om justering av grensene med henblikk på å bedre jaktutøvelsen og for å få til en bedre arrondering. Hvert jaktfelt er selv ansvarlige for å ha gyldige avtaler med den enkelte grunneier innen jaktfeltet. Det er mellom aktuelle grunneiere og det enkelte jaktfelt at bl.a. pris for jaktleie avtales.

2. Målsetting i planperioden

2.1 Kommunens målsetting

Sør-Aurdal kommune utformet i mars 2009, med revidering januar 2013, april 2017 og april 2022 målsettinger knytt til bestandsplaner for elg og hjort:

Det skal legges vekt på:

- *En bestandsplanbasert forvaltning.*
- *Videreutvikling av arbeidet i forvaltningsområdene.*
- *Samarbeid både mellom de enkelte forvaltningsområdene, og mellom disse og kommunen – særlig gjennom Sør-Aurdal Hjorteviltforum.*
- *Styrking av kompetansen på alle nivå.*

Videre ønsker Sør-Aurdal kommune gjennom forvaltningen å sikre bestander av elg og hjort som:

- *Er tilpassa beitegrunnlaget.*
- *Sikrer produktive og sunne bestander med en forsvarlig kjønns- og aldersstruktur.*
- *Ikke gir uakseptable skader på skogen.*
- *Gir grunnlag for en langsiktig og stabil avkastning.*
- *I tilstrekkelig grad tar hensyn til andre samfunnssektorer, herunder landbruk, allmennheten, samferdsel, m.m.*
- *Ikke representerer noen trussel mot det biologisk mangfoldet.*

2.2 Hedalen sør sin målsetting

Hedalen Sør elgforvaltning legger til grunn Sør-Aurdal kommune sine målsettinger, slik disse fremkommer ovenfor i kap. 2.1., i sin forvaltning.

Hedalen sør elgforvaltning har som målsetting å drive en balansert bestandsforvaltning av elg sett i sammenheng med skog og beiteforhold. Det skal legges vekt på en helhetlig forvaltning og en planmessig avskyting på en sikkerhetsmessig human måte. Elgstammen innenfor planområdet skal forvaltes slik at vi får en bærekraftig, sunn og produktiv stamme. Forvaltningen skal bygge på best mulig faktagrunnlag i form av bl.a. tidligere års registreringer / rapporteringer, samt løpende vurdering av elgbestanden det konkrete året. Herunder en vurdering ut fra bestandssituasjonen slik den fremstår etter én uke jakt i det enkelte jaktfelt.

2.3 Delmål elgstammen.

Det er et langsiktig mål at elgstammen i planområdet skal gi en avkastning på ca ett dyr pr 2500-3000 daa (21 - 26 dyr). Dette målet må hele tiden vurderes, særlig i forhold til presset på vinterbeiteområdet.

Dette målet gjaldt også i forrige planperiode. Det følger av anbefalinger fra skogbrukssjefen, med bakgrunn i FAUN-rapport etter jakta 2021, at kvotene for vår del opprettholdes på det nivå vi har ligget de siste årene. Dette for fortsatt å opprettholde en elgbestand i god kondisjon og for å ha en akseptabel skadesituasjon i forhold til skogbruket. Vi legger derfor som utgangspunkt til grunn kvoter ut fra ca. 2500 daa / dyr.

Målet er avhengig av at det juridiske minstearealet er 5000 daa eller mindre (dette er i det denne planen inngås 4000 daa for Hedalen sør, Vassfaret og Buvas/Øyvassfaret, og 6000 daa for resten av kommunen). Det følger av hjorteviltforskriften §14 at kommunen skal tildele ny fellingstillatelse ved fastsetting av nytt minsteareal i løpet av planperioden.

2.4 Delmål samarbeid.

Samarbeid og kommunikasjon skal være et viktig element jaktområdene i mellom. Hedalen sør elgforvaltning deltar i Sør-Aurdal hjorteviltforum.

For å få bedre kunnskap om elgens leveområde og sammensetning er det også viktig med samarbeid utover planområdet. Se også avtalens pkt 5.3.

3. Bestandsdata

Med bakgrunn i avskyting, registrering av sett elg og Faunrapport, så videreføres prinsippene i planen for periodene 2003 – 2005, 2006 – 2008, 2009 – 2012, 2013 – 2017 og 2018 - 2021.

I planen for perioden 2009 – 2012 er vedlagt div data knytt til sett elg og avskyting for årene 1993 – 2008. På internettsiden til Faun gjøres tilgjengelig data for det enkelte år.

4. Avskyting

I planperioden skal uttaket fordele seg slik:

- Kalv / ungdyr: 60 – 65%
- Eldre ku: 10 – 20%
- Eldre okse: 15 – 25%

Det kan i 5-års perioden tillates et avvik på 10% (alder og kjønn) i forhold til den oppsatte fordeling. Kalv / ungdyrvoten kan overskytes, dvs at det kan felles kalver og 1 ½ - åringer i stedet for voksne dyr.

For felling av kalv under 50 kg betales ingen avgift til forvaltningskassa, men det rapporteres på vanlig måte.

Forvaltningsområdet foreslår følgende fellingskvote i sin søknad til kommunen:
For hvert av årene 2022 - 2026 foreslås 26 frie dyr, dvs ett dyr pr. ca. 2500 daa.

4.1 Bruk av "pott":

- Forvaltningsstyret kan holde tilbake et antall dyr for senere fordeling, kalt "pott". "Potten" kan senere i jakten fordeles avhengig av hvordan jakten utvikler seg for det enkelte jaktfelt, men skal primært tilbakeføres til de opprinnelige felt.
- Fordeling av "potten" skjer i samråd med jaktlederne og/eller representanter for jaktfeltene.
- Tidspunkt for fordeling avtales på basis av jaktens forløp.
- Forvaltningsstyret plikter å tre sammen hvis ett av jaktlagene krever det.
- Forvaltningsstyret samrår etter ca. 1 ukes jakt (tilpasses for de jaktfelt som evt. starter opp jakten senere enn resten av feltene) for å vurdere jaktens forløp så langt og om det skal tildeles noe av evt. tilbakeholdt "pott".

4.2 Tiltak under utøvelsen av jakta:

- Jaktlaga oppfordres sterkt til å spare voksne dyr av begge kjønn som åpenbart er gode / viktige produksjonsdyr.
- Tvillingkuer eller tvillingkalver skal ikke skytes.
- Små, eldre produksjonsdyr, eks. små kuer m/liten kalv og andre "skrapdyr" prioriteres i avskytingen.

- For å sikre best mulig kjønnsfordeling oppfordres det til å skyte kviger.
- Hunndyr, 2 1/2 år og eldre inntil 160 kg godkjennes som ungdyr i bestandsplansammenheng. Det samme gjelder for hanndyr inntil 150 kg eller med 2 tagger (som regnes som ungdyr uansett vekt).
- Kalv under 40 kg belastes ikke det enkeltes lags kvote, men går av totalkvote for hele området.
- Jaktlederne fører daglig "sett-elg" skjema for sine respektive jaktfelt. Det skal også føres vektskjema og samles inn tenner. Dette materialet har jaktleder ansvar for å levere til leder av storvaldet senest én uke etter avsluttet jakt.
- Jaktlederne er ansvarlig for nødvendig kommunikasjon jaktlagene imellom og for nødvendig rapportering til forvaltningsstyret.
- Det er viktig at den utøvende jakt foregår på en human og sikker måte.
- Forvaltningsstyret kan utføre kontroller under jakta.
- Avfyrt skudd mot elg og hjort, uavhengig av om dyr er skadd eller vurderes til uskadd, skal rapporteres til styret i storvaldet i løpet av samme dag / kveld som aktuelt skudd er løst.
- Skadde dyr skal felles uansett uavhengig av tildelt kvote. Hvis det skadde dyret utover skaden ellers ikke er ødelagt, skal det regnes som vanlig i forhold til kvoten:
 - Hvis dyrets skade skyldes skadeskyting, skal jaktlaget umiddelbart varsle både kommunen og styret i storvaldet
 - Hvis dyrets skade skyldes annet enn skadeskyting, skal styret i storvaldet varsles hvis jaktlaget mener dyret må nedklassifiseres eller kasseres.
 - Hvis det skadde dyret ikke kan gå av årets kvote fordi jaktfeltet ikke har igjen av denne type dyr, så skal styret i storvaldet varsles umiddelbart og saken løses av de.

4.3 Sykdom e.l.

- Hedalen sør vil forholde seg til bestemmelser og føringer som følge av sykdom e.l ved utøvelse av elgjakt. Det enkelte jaktlag plikter å sette seg inn og innrette seg etter de til enhver tid gjeldende bestemmelser og føringer.

4.4 Bytteregler:

- Ved bytte av dyr skal det tas hensyn til elgstammens fordeling i områdene.
- Bytte av dyr kan foretas når to jaktlag blir enige om det.
- Ingen av jaktlaga kan stille krav om bytte av dyr med andre jaktlag innen forvaltningsområdet.

4.5 Overføringsregler:

- Et jaktfelt kan søke om å overføre ett dyr av årets kvote til neste års jakt, uavhengig av årsak til at dyret ønskes overført. Forvaltningsstyret avgjør dette og skal behandle søknaden senest i møtet for fordeling av kvoten året etter.

4.6 Feilskyting:

Ved eventuell feilskyting utover tildelt kvote for hvert jaktfelt kan ett dyr for neste år forskuddteres (flyttes fram). Om ikke dette kan dekke opp feilskytingen forsøkes det løst med et annet jaktfelt. Om feilskytingen ikke finner sin løsning ved disse tiltak gis det et straffegebyr pålydende kr 1.000,- pr dyr til forvaltningsstyrets kasse. Forvaltningsstyret kan også iverksette andre reaksjonsbestemmelser ved bevisste overtramp, som for eksempel økonomiske og kvotemessige reaksjonsmåter.

Jaktlagene har rapportplikt til styret for driftsplanområdet for feilskyting som er innenfor kvoten til driftsplanområdet. Slik feilskyting skal søkes løst internt i driftsplanområdet. Feilskyting utover den kvoten driftsplanområdet er tildelt skal meldes til kommunen snarest, medfølgende skriftlig rapport.

5. Tiltak

5.1 Tiltak i skogbruket:

Det er usikkerhet på hvordan situasjonen som oppsto etter uværene høst/vinter 2021/2022 vil påvirke forholdet skog/elg. Hedalen sør vil følge med på utviklingen og sette i gang evt nødvendige tiltak.

I områder med lite/ingen stormskader er det viktig å ta vare på det naturlige beitepotensiale. Dette kan foregå ved eksempelvis:

- Ta vare på kantsoner
- Spare all lauvvegetasjon som ikke hindrer vekst i framtidsbestand
- Tilstrebe større lauvinnslag
- Tilstrebe bedre barblanding

Skadeomfang og beitegrunnlag følges opp i samarbeid med skogetat og viltmyndighet med bakgrunn i den kunnskap storvaldet til enhver tid besitter om dette.

Som et ledd i bestandsregistreringen er Hedalen sør elgforvaltning positive til å være med på å gjennomføre trekkregistreringer og beiterregistreringer.

5.2 Lokal statistikk og datainnsamling:

Forvaltningsstyret kan pålegge alle jaktfelt innen planområdet nødvendig rapportering for å kunne få en best mulig kunnskap om elgbestanden. Ved hjelp av statistikk og analyser bygget på data samlet gjennom avskyting, "sett-elg", kjønnsfordeling, endringer i gjennomsnittsvekter, sykdomsfrekvens m.v. vil en kunne få et bedre grunnlag for forvaltningen.

Hedalen Sør elgforvaltning stiller seg til disposisjon for innsamling av andre data/organdeler innenfor sitt planområde som kommunale viltmyndigheter måtte være interessert i.

5.3 Regionalt samarbeid:

Hedalen Sør elgforvaltning skal søke representasjon og delta aktivt i regionalt samarbeid når dette kan ha betydning for planområdet.

5.4 Hundehold/ettersøk:

Hedalen Sør elgforvaltning pålegger alle jaktlag v/ jaktleder i området å ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Ved ettersøk er det i tillegg til de offentlige minimumskrav viktig med informasjon, kommunikasjon og samarbeid for å løse slike enkeltsituasjoner på en effektiv og human måte.

Ved skadeskyting er det jaktfeltet / jaktlaget som har ansvaret for å gjennomføre riktig og nødvendig søk, samt gjennomføre nødvendig varsling både til myndighetene og evt. jaktfelt det skadeskutte dyret går inn i. Se også avtalens pkt 4.2, strekpunkt 11.

6. Organisatoriske bestemmelser

6.1 Forvaltningsstyret:

Styret skal bestå av 7 representanter m/vararepresentant og skal ha følgende sammensetning fra jaktfeltene:

- 1 rep fra Feskjiåsen nord
- 1 rep fra Middagsknatten
- 1 rep fra Fossholtmarka
- 1 rep fra Storrustemarka
- 1 rep fra Feskjiåsen sør og Vidalen / Goplerud jaktlag
- 1 rep fra Landsendlia
- 1 rep fra Skarlia

Valgene skjer blant rettighetshaverne i de berørte områder. Valgperioden er lik bestandsplanperioden.

6.2 Valg, avvikling av fellesmøte:

Det enkelte jaktfelt melder inn styrerepresentant / vararepresentant til det sittende styret. Disse konstituerer seg selv, herunder valg av leder og kasserer, i forbindelse med første styremøte etter at kommunen har godkjent driftsplanen.

Styret bestemmer selv hvor mange styremøter de vil gjennomføre, men det skal som minimum gjennomføres styremøte knytt til fordeling av kvote foran hver jakt, og evaluering i etterkant av jakta. Det innkalles ved behov til styremøte for fordeling av ”pott”, jfr. pkt. 4.1, eller annet knytt til jaktutøvelse.

Det er ingen fast regel for når det skal gjennomføres felles rettighetshavermøte. Endringer som krever godkjenning av kommunen vil ikke gjelde før kommunen evt. har gitt sin godkjenning.

Hvis minst én av rettighetshaverne innen planområdet ber om det, eller minst ett styremedlem mener det er nødvendig, skal styret innkalle til felles rettighetshavermøte. I rettighetshavermøte stiller hver rettighetshaver innen planområdet med én stemme. En sameieeiendom har én stemme. Hvis minst én rettighetshaver ønsker det, så er det slik felles rettighetshavermøte som velger leder av styret. Et felles rettighetshavermøte kan ikke overprøve det enkelte jaktfelt sitt valg av egen styrerepresentant.

Innkalling til evt. fellesmøte skal skje ved annonsering på Hedalen.no (forutsatt at nettstedet eksisterer) evt. avisa Valdres med minst 14 dager varsel. Det føres protokoll fra fellesmøtet.

6.3 Administrative oppgaver og tiltak:

- Forvaltningsstyret er ansvarlig for å fordele kvoten i samråd med jaktlederne i god tid før jakta.
- Forvaltningsstyret er ansvarlig for å kreve inn fellingsavgifter, og innbetale disse til myndighetene innen fastsatt frist.
- Forvaltningsstyret har ansvaret for nødvendig tilbakemelding som er av interesse for forvaltningen utover det pålagte.
- Forvaltningsstyret kan innkreve fra hvert jaktfelt til forvaltningens kasse kr 50,- for hver felte kalv og kr 100,- for hvert felte eldre dyr. Disse midlene kan i tillegg til å dekke enkle administrative utgifter brukes til bl.a:
 - Øke kunnskapen om elgens leveområder, trekkruiter og stammens beskaffenhet.

- Eventuelle tiltak for å redusere skadeomfang.
- Andre tiltak for å øke kunnskapen blant rettighetshavere og jegere.
- Samarbeid med tilstøtende områder.
- Forvaltningsstyret kan bestemme å redusere, eller å la være og kreve inn en slik avgift hvis økonomien tillater det.
- Forvaltningsstyret kan også tilbakeføre midler til rettighetshaverne i de ulike felt.

6.4 Uttredelse:

Hvis et jaktfelt ønsker å tre ut av storvaldet må styret for storvaldet bli informert senest 15. april om dette skal bli gjeldende fra og med jakten samme år. Det samme gjelder for grunneiere som ønsker å melde eiendom ut av storvaldet. Ved slik utmelding er det den som melder seg ut som har ansvaret for å informere berørte grunneiere eller berørt jaktlag/jaktfelt. Eiendommer eller jaktfelt har ikke krav på noe av forvaltningsområdets innsamlede kapital dersom de trekker seg ut, med mindre hele forvaltningsområdet oppløses samme år.

7. Tvister

Enhver tvil om fortolkning av avtalen og tvister som måtte oppstå søkes løst ved minnelig ordning. Om dette ikke er mulig benyttes for eksempel kommunens forvaltningsansvarlig. Hvis det ikke er mulig å komme til enighet, avgjøres tvisten med bindende virkning for alle parter av en voldgiftsrett på 3 medlemmer. Av disse velger partene ett medlem hver, formannen oppnevnes av sorenskriveren.

8. Hjortejakt

Hedalen sør elgforvaltningsområde inngår i "Hjortevald for Sør-Aurdal", og retningslinjene for hjortevaldet gjøres gjeldene også for Hedalen sør elgforvaltningsområde.

9. Aktuelle linker / tilleggsinformasjon

- www.lovdatab.no (viltloven med tilhørende forskrifter)
- www.fnat.no (Faun naturforvaltning)
- www.hjortevilt.no